2. nóvember 2023

Anna Gunnhildur Ólafsdóttir

Hvað er búsetufrelsi?

Byggðaráðstefnan 2023
Hljómahöllinni í Reykjanesbæ

Stjórnarráð Íslands
Innviðaráðuneytið

Búsetufrelsi

Lífsgæði fólks eru ekki síst fólgin í því að það geti búið sér heimili þar sem það helst kýs, í því búsetuformi sem því hentar og njóti sambærilegra umhverfisgæða, innviða og opinberrar þjónustu hvar á landinu sem er.

Gildi

Gildi fela í sér varanleg, metnaðarfull og afmörkuð grundvallarviðhorf. Þau eru leiðarljós í allri ákvarðanatöku og ómissandi þáttur í stefnumótun.

Stefnumótun í fimm málaflokkum

Samhæfð stefnumótun

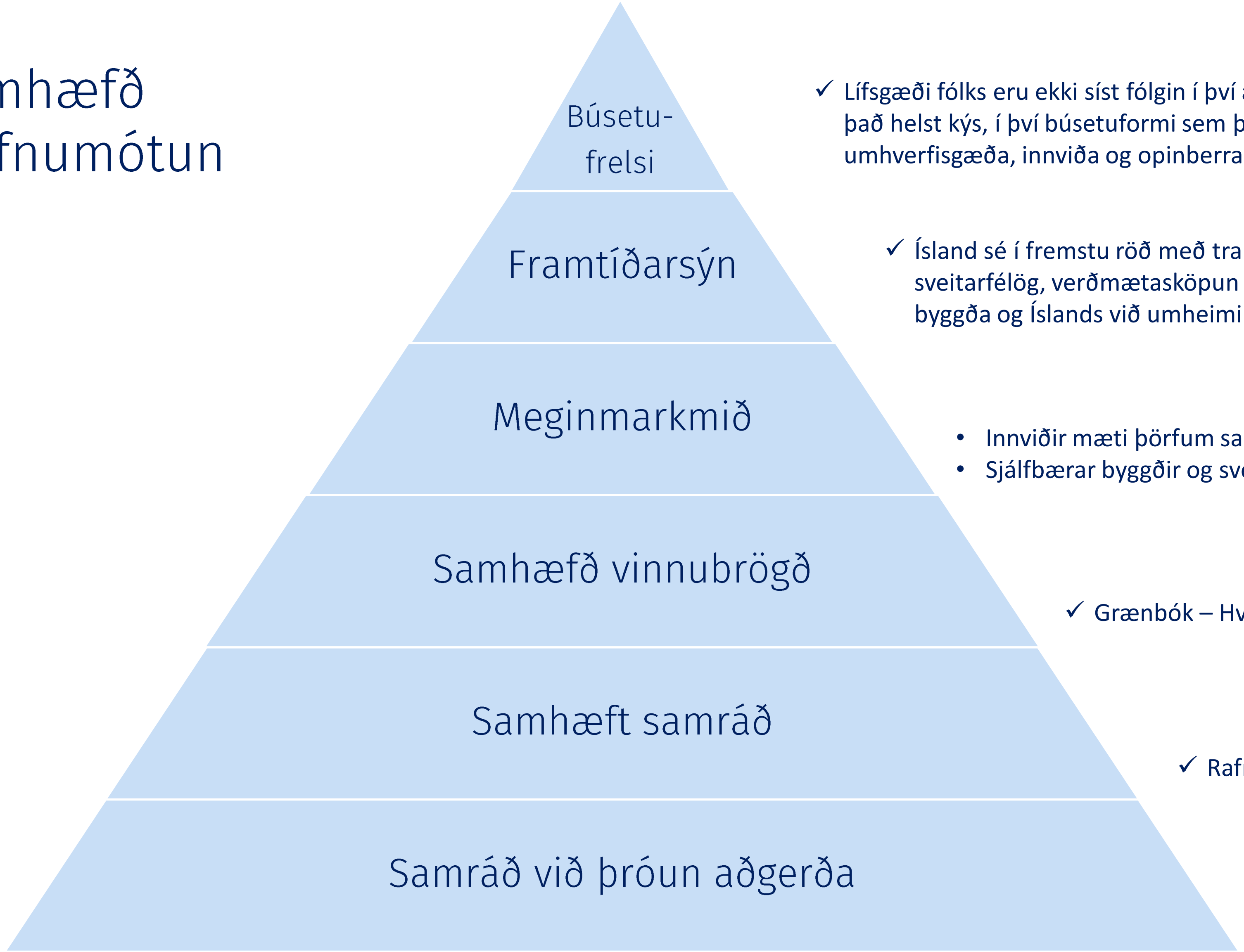

- ✓ Lífsgæði fólks eru ekki síst fólgin í því að það geti búið sér heimili þar sem það helst kýs, í því búsetuformi sem því hentar og njóti sambærilegra umhverfisgæða, innviða og opinberrar þjónustu hvar á landinu sem er.

- ✓ Ísland sé í fremstu röð með trausta og örugga innviði, öflug sveitarfélög, verðmætasköpun og framsækna þjónustu. Tenging byggða og Íslands við umheiminn sé í jafnvægi við umhverfið.

- Innviðir mæti þörfum samfélagsins
- Sjálfbærar byggðir og sveitarfélög um land allt

- ✓ Grænbók – Hvítbók - þingsályktunartillaga

- ✓ Rafrænn spurningarlisti – vinnustofur - könnun

- ✓ Styðjandi og sameiginlegar aðgerðir eins og umhverfisaðgerð sveitarstjórnaráætlunarinnar.

Stjórnarráð Íslands
Innviðaráðuneytið

Aðgerðir áætlana í þágu búsetufrelsis

Greining á vinnu-sóknarsvæðum

Greining á samspili heimila og vinnustaða leggur grunn að skipulagningu stærri svæða og samgagna.

Stuðningur við leigjendur

Endurskoðun stuðnings ríkis og sveitarfélaga við leigjendur bætir aðgengi, stuðlar að jafnari og markvissari fjárstuðningi.

Þróun þjónustu

Samhæfð mæling á ánægju íbúa með þjónustu skapar forsendur til frekari þróunar.

Skipulag mæti húsnæðisþörf

Átak í þróun upplýsingagrunns stuðlar að því að skipulag mæti betur húsnæðisþörf.

Óstaðbundin störf

Óstaðbundin störf stuðla að fjölgun starfa á landsbyggðinni. Eftirfylgni felst meðal annars í fjölgun vinnurýma og klasa á landsbyggðinni.

Fjarheilbrigðis-þjónusta

Fjarheilbrigðisþjónusta bætir aðgengi að heilbrigðisþjónustu með sérstakri áherslu á jaðarbyggðir.

Tryggð byggð

Stuðningur til sveitarfélaga og einstaklinga undir yfirskriftinni Tryggð byggð ýtir undir húsnæðisuppbyggingu á landsbyggðinni.

Stafræn umbreyting

Heildstæð stefnumörkun bætir stjórnsýslu, aðgengi og þjónustu við íbúa og fyrirtæki.

Lagning bundins slitlags

Átak í viðhaldi og lagningu bundins slitlags á tengivegum um allt land.

Almenningssamgöngur

Greining leiðakerfis rennir stoðum undir heildstæðar almenningssamgöngur á milli byggða.

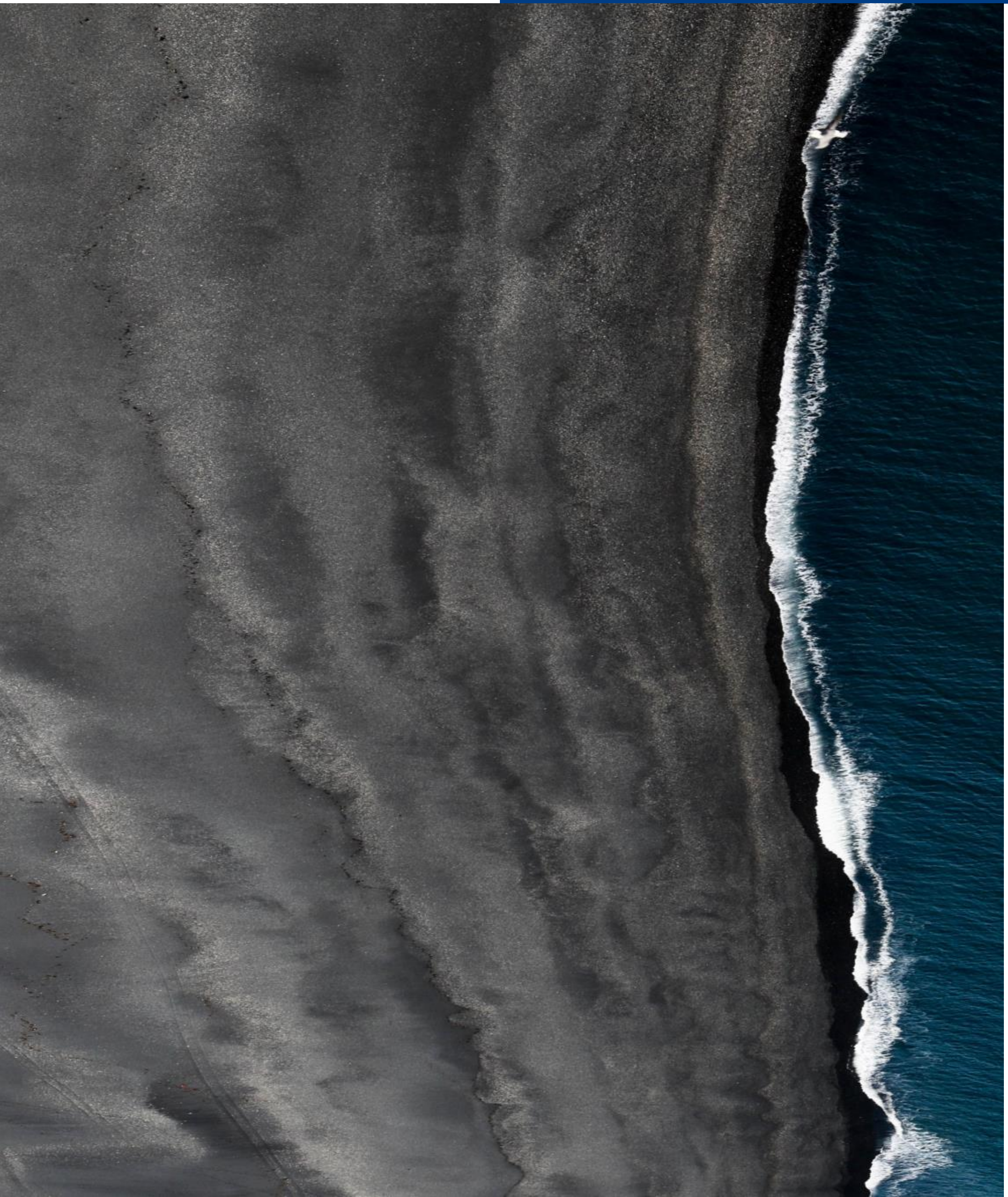

Frelsið er yndislegt en alltaf takmörkunum háð

Lögheimili má *aðeins* skrá í skráðu íbúðarhúsnæði í fasteignaskrá HMS.

- Ekki í sumarbústaðabyggð.
- Ekki í atvinnuhúsnæði.
- Ekki á hálendinu eða öðrum svæðum utan skilgreindrar íbúðabyggðar.

Lögheimilisskráningu fylgir m.a. réttur til þjónustu viðkomandi sveitarfélags.

- 80 lögbundin verkefni, stefnur, áætlanir, samþykktir.
- Þjónustustig utan stærstu byggðakjarna ræðst af getu sveitarfélags.

Áskoranir

- Erfiðar samgöngur í víðfemu og hrjóstrugu landi.
- Hæg húsnæðisuppbygging.
- Ákall eftir fjölbreyttu atvinnulífi.
- Áhugi á búsetu utan hefðbundinnar íbúðabyggðar.
- Sívaxandi þörf á þjónustu.
- Takmarkaðir fjármunir.
- Veik sveitarfélög.

Tækifæri

- Stafræn umbreyting.
- Stuðningur ríkisins við húsnæðisuppbyggingu.
- Óstaðbundin störf.
- Nýsköpun í þjónustu.
- Ívilnanir til að laða sérfræðinga til starfa á landsbyggðinni.
- Endurskoðun fjármála sveitarfélaga.
- Sameining sveitarfélaga.

Takk!